

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

ÚSTŘEDNÍ KOMISE PRO OCHRANU ZVÍŘAT **odborný poradní orgán ministra zemědělství**

Těšnov 17, 117 05 Praha 1
<http://www.oz.mze.cz/>
ukoz@mze.cz
1. prosince 2016

STANOVISKO ÚSTŘEDNÍ KOMISE PRO OCHRANU ZVÍŘAT **K TAKZVANÝM MNOŽÍRNÁM PSŮ**

Ústřední komise na ochranu zvířat je v poslední době často konfrontována s otázkou nekorektního způsobu odchovu psů, pro který se vžil pojem množirny. Úvodem je třeba si uvědomit, že tento způsob odchovu psů nemusí být vždy spojen s finančním prospěchem pro chovatele, i když takových chovů tohoto typu je asi většina. Vznik problematičného chovu může být způsoben i zpočátku dobrým úmyslem pomoci zvířatům, kdy dochází k jejich neuváženému shromažďování, zvířata se začnou nekontrolovatelně množit, situace přeroste chovateli přes hlavu a problém je na světě. Vytvořit tedy odpovídající definici množirny a zakotvit jí v legislativě asi není možné.

Domníváme se, že prvním a základním opatřením v potírání chovů tohoto typu, kterého lze dosáhnout legislativní cestou, by mělo být povinné nezaměnitelné identifikační označení všech chovaných psů. Přikláníme se k označování elektronickým čipem, tetování je metoda poněkud zastaralá, nespolehlivá a pro psy zbytečně bolestivá. Spolu s povinným označením psů by pak státní správa měla trvat na zavedení centrální evidence, protože označování bez striktních pravidel evidence nemá smysl. Uvědomujeme si, že takové opatření je náročné jak organizačně, tak zpočátku i po finanční stránce, nicméně vložené prostředky by se měly poměrně rychle vrátit. Za zmínku stojí, že v Evropské unii je momentálně jen minimum států, které povinnou centrálně vedenou identifikaci psů nevyžadují.

Pokud by byli všichni psi identifikovatelní, přineslo by to následující výhody:

- + řádně označené zvíře má, pokud se ztratí, podstatně větší naději, že se vrátí ke svému původnímu majiteli, a jeho návrat je rychlejší, což ve svém důsledku znamená pro města a obce snížení nákladů na útulky - podle terénních údajů se 40 až 60 % nalezených čipem označených psů rychle vrací ke svému majiteli;
- + je možné prokázat vlastnictví psa, což je velmi důležité v případě odcizených psů, i v případě postihu vyplývajícího ze zodpovědnosti za psem způsobenou škodu (např. případy, kdy pes způsobí dopravní nehodu, zraní člověka nebo jiné zvíře, kdy psi pytláčí apod.);
- + snadnější monitoring chovů a kontrola dodržování stanovených pravidel a předpisů (např. počtu držených zvířat, využívání fen v reprodukci, jejich věk, počty vrhů, dodržování zoohygienických podmínek, zajištění pohody zvířat), případný postih chovatelů v případě týrání zvířat;
- + umožnění kontroly při prodeji psů prostřednictvím obchodníků, a to jak z hlediska pohody psů, tak z hlediska finančních předpisů;
- + rychlé zjištění majitele psa pro potřeby samosprávních orgánů a možnost kontroly a efektivnějšího výběru poplatků v obcích;
- + lepší průkaznost identity psa v případě potřeby kontrolních orgánů (veterinární správa, policie, celní správa atd.).

Vedle uvedených jednoznačných kladů je třeba počítat i s určitými negativy, která však jsou pouze relativní a v žádném případě nesnižují pozitivní efekt navrhovaného opatření. Do této kategorie patří:

- náklady na čipování z pohledu majitele. Tento výdaj se však majiteli bezesporu vyplatí, když se mu pes zaběhne a díky řádně provedené identifikaci se s ním opět shledá;
- náklady státu na zavedení a provozování databáze. Výši nákladů může výrazně ovlivnit výběr subjektu, který bude databázi vést. Samozřejmě, že i v tomto případě se vynaložené náklady státu nebo samosprávním celkům vyplatí, protože proti výdajům stojí zefektivnění provozu útulků, účinnější vybírání daní z prodeje zvířat, vybírání poplatků ze psů apod. Není pochyb, že přínos několikanásobně převáží nad vynaloženými náklady;
- odpor ze strany chovatelů. To jak těch, kteří odchovávají štěňata, tak řadových majitelů a držitelů psů a pravděpodobně i těch, kdo v současné době vedou za úplatu různé databáze označených psů.

Zvyšování pravomocí kontrolních orgánů (především Státní veterinární správy) při kontrolách chovů zvířat v zájmovém chovu nepovažujeme za průchodné, protože ve většině případů naráží na ústavní právo nedotknutelnosti obydlí.

Dalším účinným prostředkem v boji proti tzv. množirám by pak bylo snížení zájmu odběratelů o štěňata pochybného původu. Každý, kdo uvažuje o koupi štěněte, by si měl uvědomit, že relativně nízká cena, kterou zaplatí u nekorektního chovatele, se může několikanásobně zvýšit o náklady na veterinární péči při léčení štěněte, kterému nebyla v prvních týdnech života věnována odpovídající péče, nebo jehož matka nebyla v době březosti v odpovídajícím fyziologickém a zdravotním stavu.

Upozorňujeme také na vyhlášku č. 21/2013 Sb., o stanovení podmínek při chovu psů a koček, která je závazná pro sdružení právnických nebo fyzických osob, která se zabývají chovem zvířat, a pro chovatele, kteří jsou jejich členy, nebo podnikatele, kteří se v rámci podnikatelské činnosti zabývají chovem zvířat. V této oblasti existují dva typy živnostenských oprávnění - Obchod se zvířaty určenými pro zájmové chovy a Chov zvířat a jejich výcvik (s výjimkou živočišné výroby).

Pro ostatní chovatele může být tato vyhláška poučením o správném způsobu chovu psů, především při odchovu štěňat.

Závěrem si dovoluujeme podotknout, že veškerá legislativní pravidla by měla být tvořena tak, aby byla závazná obecně, tedy při chovu všech psů, nikoli pouze pro organizované chovatele.

MVDr. Pavel Bohatec

předseda Ústřední komise pro ochranu zvířat